

Plaça Nova

Sant Hipòlit de Voltregà

Ubicació

Comarca:	Osona
Lloc/Adreça:	Plaça Nova, 1-17 - Carrer de l'Església, 26
Emplaçament	A l'extrem nord-oest del nucli antic, entre els carrers de l'Església i de l'Hospital
Alçada:	537m
Coordenades:	
Latitud:	42.0161
Longitud:	2.23601
UTM Est (X):	436744
UTM Nord (Y):	4651846

Classificació

Número de fitxa	08215 - 110
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Conjunt arquitectònic
Estil / època:	Modern Contemporani Popular
Segle	XVIII-XX
Estat de conservació	Bo
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	BPU
Observacions protecció:	Catàleg de béns protegits, POUM aprovat 5/6/2020
Accés	Fàcil
Ús actual:	Social
Titularitat	Privada
Titular:	Diversos propietaris
Fitxes associades:	
Plaça Nova, 1	
Plaça Nova, 3	
Casa Plaça Nova, 11-13	
Autoria de la fitxa	Adriana Geladó Prat

Data de registre de la dc., 04/03/2020 - 01:00

fitxa:

Data de la darrera revisió: dt., 31/03/2026 - 12:05

Descripció

Plaça de planta irregular dividida en dues parts ben diferenciades, situades a banda i banda de la prolongació dels eixos dels carrers del Mallol (al nord) i de Mossèn Jacint Verdaguer (al sud) en aquest punt. La banda de llevant presenta una planta més o menys trapezoïdal delimitada per dues façanes contínues situades a les bandes de tramuntana i llevant (interrumpudes pel carrer de l'Església), i un espai pla a mode de balcó situat al sud-oest, damunt del carrer de Mossèn Jacint Verdaguer. L'espai es troba totalment pavimentat a un sol nivell per llambordins de formigó de diferent format i color, diferenciant les zones de circulació rodada amb les dels vianants. Jardineres, bancs i altres peces de mobiliari urbà completen la urbanització d'aquest espai. Per la banda de migdia està protegit amb una barana de d'acer. D'aquesta part també destaca el mur de pedra i formigó armat, que delimita aquest espai del desnivell existent amb el carrer de Mossèn Jacint Verdaguer. Està disposat esglaonadament mitjançant un parterre continu enjardinat, amb les escales d'accés a la banda de llevant. La part més destacable és la seva façana de tramuntana, donat que la de llevant ha estat completament restituïda. Les edificacions d'aquesta façana segueixen l'alineació del carrer de l'Església i formen un conjunt molt coherent d'arquitectura culta, datada entre finals del segle XIX i principis del XX. Els edificis són entre mitgeres, amb una alçada variable en funció de la seva distribució entre planta baixa i dos pisos o bé tres plantes. Les façanes tenen una composició clàssica i simètrica, amb eixos d'obertures verticals, amb ràfecs i coronaments decorats, balcons amb baranes de ferro fos, cornises motllurades i motius decoratius d'estil neoclàssic als pisos superiors i grans portals a la planta baixa. La banda de ponent presenta una planta irregular delimitada per dues façanes contínues situades a les bandes de ponent i tramuntana (interrumpudes pel carrer de l'Hospital), i un espai obert central delimitat pel carrer del Mallol a llevant i pel de Mossèn Jacint Verdaguer a migdia. Aquest espai presenta un cert pendent de ponent cap a llevant i també cap al sud, i està pavimentat també amb llambordins. En general, els edificis que delimiten aquest espai mantenen diverses característiques de l'arquitectura popular present en l'origen de la plaça, tot i que amb diverses reformes i alguna construcció de nova planta. La part més destacable és la banda de ponent, on es conserven algunes obertures emmarcades en pedra i datades probablement entre els segles XVIII i XIX.

Observacions:

Altres noms relacionats amb l'espai: plaça de Dalt, plaça de Fermín Galán.

Història

La construcció de la plaça Nova s'inicià a la dècada de 1860, tot i que les obres s'allargaren fins l'any 1901. De fet, durant el segle XIX, aquesta plaça era coneguda com la plaça de Dalt, en contraposició a la plaça de la Vila, que era coneguda com la plaça de Baix. En aquest espai s'hi ubicaren les classes benestants del municipi, sobretot a partir de la segona meitat del segle XIX. La influència d'aquesta burgesia local provocà que el mercat setmanal es traslladés des de la plaça Major (o plaça de la Vila) cap a la plaça Nova l'any 1869 (primer, alternativament amb l'emplaçament històric, i posteriorment, de manera definitiva). El mercat s'hi celebrà fins l'any 2002. Entre els anys 1931 i 1939, el nom oficial de la plaça fou de Fermín Galán, capità republicà que va sublevar-se contra la monarquia i que fou afusellat a Osca l'any 1930. L'any 1969 es van efectuar unes obres de millora, que posaven l'accent en la pavimentació de l'emplaçament. Segons consta en el projecte custodiat a l'arxiu municipal de Sant Hipòlit, les obres projectades consistien en la

preparació del terreny per tal de millorar el desguàs de l'aigua de la pluja i la remodelació d'una de les voreres, a més de la citada pavimentació amb portland vibrat. La durada estimada era de 45 dies (AMSHV c.973). L'any 1999, en el marc d'un projecte d'urbanització de diversos carrers del casc antic, la plaça fou afectada en relació a les reformes dels carrers de l'Església, del Mallol i de Mossèn Jacint Verdaguer. Aquest projecte fou signat per l'arquitecte J.M. Claparols. Les darreres obres es van realitzar l'any 2003, moment en què la plaça va prendre la fisonomia actual, amb la remodelació del paviment. En els darrers anys també, les construccions que la delimiten han estat reformades o se n'han construït de nova planta.

Bibliografia

ANGLADA I ARBOIX, Emília (2008). Noms propis del Voltreganès. Vic: Eumo Editorial, Centre d'Estudis del Voltreganès, p. 53, 58, 90. Torelló, Sant Vicenç, Sant Pere, Sant Hipòlit, Masies de Voltregà, Roda de Ter i Masies de Roda 1984. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Direcció General d'Urbanisme, 1985, p. 38. SERRALLONGA, Joan; VILA, Assumpta; ESPADALER, Ramon (1986). Sant Hipòlit de Voltregà dins la història. Vic: Eumo, p. 121, 195. SERRALLONGA, J.; CROSAS, C.; CASAS, P.; SERRA, L. (2014). Sant Hipòlit de Voltregà, l'empenta d'un poble. Vic: Ajuntament de Sant Hipòlit de Voltregà, Eumo Editorial, Museu del Ter, p. 64-65. SERVEIS TÈCNICS MUNICIPALS (2019). "Catàleg de béns a protegir". Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Sant Hipòlit de Voltregà. Document per a l'aprovació definitiva, setembre 2019. Codi identificador: 02.CA.

